

Rättsfallssamlingen

Mål C-339/15

**Brottmål
mot
Luc Vanderborght**

(begäran om förhandsavgörande från Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel, strafzaken)

”Begäran om förhandsavgörande – Artikel 56 FEUF – Frihet att tillhandahålla tjänster – Tillhandahållande av tandvård – Nationell lagstiftning som innehåller ett ovillkorligt förbud att göra reklam för tandvårdstjänster – Gränsöverskridande inslag – Skydd för folkhälsan – Proportionalitet – Direktiv 2000/31/EG – Informationssamhällets tjänster – Reklam på en webbplats – Utövare av reglerad yrkesverksamhet – Yrkesetiska regler – Direktiv 2005/29/EG – Otillbörliga affärsmetoder – Nationella bestämmelser om hälso- och sjukvård – Nationell lagstiftning om reglerad yrkesverksamhet”
Sammanfattning – Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 4 maj 2017

1. *Tillnärmning av lagstiftning – Otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter – Direktiv 2005/29 – Nationell lagstiftning som innehåller ett ovillkorligt förbud att göra reklam för tandvårdstjänster – Tillåtet*

(Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29, artikel 8)

2. *Tillnärmning av lagstiftning – E-handel – Direktiv 2000/31 – Tillhandahållande av informationssamhällets tjänster – Godkännande för kommersiella meddelanden som utgör en del av en sådan tjänst och som tillhandahålls av en utövare av reglerad yrkesverksamhet – Begreppet kommersiellt meddelande – Reklam för tandvårdstjänster på en tandläkares webbplats – Omfattas*

(Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31, skäl 18 samt artiklarna 2 f och 8)

3. *Tillnärmning av lagstiftning – E-handel – Direktiv 2000/31 – Tillhandahållande av informationssamhällets tjänster – Godkännande för kommersiella meddelanden som utgör en del av en sådan tjänst och som tillhandahålls av en utövare av reglerad yrkesverksamhet – Nationell lagstiftning som innehåller ett ovillkorligt förbud att göra reklam för tandvårdstjänster, inbegripet på en webbplats – Otillåtet*

(Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31, artikel 8.1)

4. *Begäran om förhandsavgörande – Domstolens behörighet – Gränser – Fråga som uppkommit i ett mål som enbart avser en enda medlemsstat – Behörighet då eventuellt även personer från andra medlemsstater kan beröras*

(Artikel 267 FEUF)

5. *Frihet att tillhandahålla tjänster – Etableringsfrihet – Bestämmelser i fördraget – Prövning av en nationell åtgärd som har samband med dessa två grundläggande friheter – Kriterier för att fastställa vilka bestämmelser som ska tillämpas*

(Artiklarna 49 FEUF och 56 FEUF)

6. *Frihet att tillhandahålla tjänster – Restriktioner – Tandvårdstjänster – Nationell lagstiftning som innehåller ett ovillkorligt förbud att göra reklam för tandvårdstjänster – Otillåtet – Skäl – Skydd för folkhälsan – Föreligger inte – Åsidosättande av proportionalitetsprincipen*

(Artikel 56 FEUF)

1. Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och om ändring av rådets direktiv 84/450/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, 98/27/EG och 2002/65/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 (direktiv om otillbörliga affärsmetoder) ska tolkas så, att det inte utgör hinder för en sådan nationell lagstiftning som i det nationella målet, vilken dels skyddar folkhälsan och tandläkaryrkets anseende genom att allmänt och ovillkorligt förbjuda varje form av reklam för tandvårdstjänster, dels fastställer vissa krav om återhållsamhet vid skyltning för en tandläkarmottagning.

(se punkt 30 och punkt 1domslutet)

2. I skäl 18 i direktiv 2000/31 preciseras att begreppet ”informationssamhällets tjänster” omfattar en mängd näringsverksamheter som bedrivs online och att de inte enbart begränsas till tjänster som föranleder avtal online utan gäller även tjänster, i den mån de utgör näringsverksamhet, som inte betalas av de som mottar dem, exempelvis tillhandahållande av information eller kommersiella meddelanden. Det kan således konstateras att reklam online kan utgöra en informationssamhällets tjänst i den mening som avses i direktiv 2000/31 (se, för ett likande resonemang, dom av den 15 september 2016, *Mc Fadden*, C-484/14, EU:C:2016:689, punkterna 41 och 42).

Det preciseras vidare i artikel 2 f att begreppet ”kommersiellt meddelande” bland annat omfattar varje form av meddelande som syftar till att direkt eller indirekt främja varor eller tjänster från en person som utövar reglerad yrkesverksamhet. Härav följer att reklam för tandvårdstjänster på en webbplats som har skapats av en utövare av reglerad yrkesverksamhet utgör ett kommersiellt meddelande som ingår i eller utgör en av informationssamhällets tjänster i den mening som avses i artikel 8 i direktiv 2000/31.

(se punkterna 36–39)

3. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationsamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (direktiv om elektronisk handel) ska tolkas så, att det utgör hinder för en sådan nationell lagstiftning som i det nationella målet som allmänt och ovillkorligt förbjuder varje form av reklam för tandvårdstjänster genom att förbjuda alla former av kommersiella meddelanden på elektronisk väg, inbegripet på en webbplats som skapats av en tandläkare.

Domstolen erinrar om att unionslagstiftaren inte har uteslutit reglerad yrkesverksamhet från den princip om att tillåta kommersiella meddelanden online som föreskrivs i artikel 8.1 i direktiv 2000/31. Även om denna bestämmelse således möjliggör att beakta särdragen för yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdsområdet vid utarbetandet av yrkesetiska regler på området genom att reglera – om nödvändigt snävt – form och villkor för sådana kommersiella meddelanden online som anges i denna bestämmelse för att bland annat säkerställa att det förtroende som patienterna har till dessa

verksamheter inte rubbas, följer det dock icke desto mindre att dessa yrkesetiska regler inte med giltig verkan allmänt och ovillkorligt kan förbjuda varje form av reklam online som görs för att främja verksamheten för en person som utövar en sådan reglerad yrkesverksamhet.

(se punkterna 48–50 och punkt 2 i domslutet)

4. Se domen.

(se punkterna 53 och 56)

5. Se domen.

(se punkt 58)

6. Artikel 56 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för en sådan nationell lagstiftning som i det nationella målet som allmänt och ovillkorligt förbjuder varje form av reklam för tandvårdstjänster.

Vad beträffar nödvändigheten att inskränka det fria tillhandahållet av tjänster, såsom i det nationella målet, ska hänsyn tas till att människors hälsa och liv ges högsta prioritet bland de värden och intressen som skyddas genom fördraget och att det i princip ankommer på medlemsstaterna att fastställa på vilken nivå de vill säkerställa skyddet för folkhälsan och på vilket sätt denna nivå ska uppnås. Eftersom nivån i fråga kan variera mellan medlemsstaterna, ska medlemsstaterna medges ett utrymme för skönsmässig bedömning (se, för ett likande resonemang, dom av den 2 december 2010, Ker-Optika, C-108/09, EU:C:2010:725, punkt 58, och dom av den 12 november 2015, Visnapuu, C-198/14, EU:C:2015:751, punkt 118). Det kan emellertid fastslås att den inskränkning som följer av tillämpningen av den nationella lagstiftning som avses i det nationella målet vilken innebär ett allmänt och ovillkorligt förbud mot varje form av reklam för tandvårdstjänster, trots detta utrymme för skönsmässig bedömning, går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de syften som eftersträvas med denna lagstiftning och om vilka domstolen erinrade i punkt 66 i denna dom.

Alla former av reklam som förbjuds genom denna lagstiftning kan nämligen inte som sådana ge upphov till verkningar som strider mot de syften som angavs i punkt 69 i denna dom. Domstolen finner därför att de syften som eftersträvas med den nationella lagstiftning som avses i det nationella målet kunde ha uppnåtts med mindre långtgående bestämmelser vilka reglerar – om nödvändigt, snävt – former och villkor för de kommunikationsmedel som tandläkarna får använda utan att emellertid allmänt och ovillkorligt förbjuda varje form av reklam.

(se punkterna 71–73, 75 och 76 samt punkt 3 i domslutet)